

Arqueologia, ciència o aventura?

Presentació

L'arqueologia és una ciència molt nova de la qual, a causa de les novel·les i pel·lícules (entre d'altres), es té una imatge molt distorsionada respecte del que és en realitat. És una professió molt idealitzada i, com que el seu origen es troba en el Romanticisme i es basa en la història, es creu que només pertany a l'àmbit humanístic, encara que els mètodes de treball són totalment científics.

Els tres principals objectius d'aquest treball de recerca són: per començar, investigar com treballa un arqueòleg, ja que es tendeix a pensar que els arqueòlegs només es dediquen al treball de camp; el segon és classificar l'arqueologia en l'àmbit científic o humanístic, ja que hi ha un debat molt extens que es remunta a l'origen d'aquesta professió sobre si l'arqueologia pertany a la ciència o és una humanitat, i, finalment, vull descobrir si realment em vull dedicar a l'arqueologia, penso que no tenim temps ni oportunitat per saber si realment el que volem estudiar és compatible amb nosaltres i si és el que ens pensem. Per això, a la part pràctica, m'he posat a la pell d'un arqueòleg i he treballat com si jo mateixa en fos una.

En aquest treball us mostraré què és realment l'arqueologia i en què consisteix la seva tasca. Us faré entendre quina és la història d'aquesta ciència i la passió d'un arqueòleg per la seva professió.

Metodologia

Penso que el meu treball és molt peculiar ja que normalment els TDR es desenvolupen a través de fonts d'informació fermes i són molt concrets; en canvi, el meu treball és absolutament experimental i és molt més abstracte. Tot i així, he hagut de buscar molta informació i investigar per tenir una bona base per al meu treball: ho he fet no només a través de webs i llibres, sinó que he contactat amb arqueòlegs. Aquests m'han proporcionat informació de primera mà, fonts d'informació específiques per a aquest tema, i també m'han suggerit punts per incloure en el meu treball. Una d'aquestes arqueòlogues ha estat la Gemma Garcia, una arqueòloga terrassenca que ha participat a les excavacions més importants del municipi. Després de tota aquesta base d'informació, vaig decidir que volia que el treball també ensenyés l'altra part d'aquesta professió, així que he realitzat el meu propi treball com a arqueòloga.

Cos del treball

Com he dit anteriorment, aquest treball té com a un dels objectius descobrir si realment em vull dedicar a l'arqueologia o no. Per això, primer he hagut d'assolir molts altres punts ja que l'objectiu principal és molt extens.

El meu treball es pot dividir en dues parts perfectament diferenciades. En la primera, més teòrica, s'explica què és l'arqueologia, ja que en ser una ciència nova i amb la influència de les grans novel·les i pel·lícules s'ha creat una imatge tant de l'arqueologia com dels arqueòlegs que no és la real. S'expliquen els subtipus de la professió perquè encara que s'atribueix només a l'època antiga hi ha moltes formes de treball dins de l'arqueologia i que no només se centren en la història, com per exemple el rol de la dona a través del temps o l'arqueologia a sota del mar, per a la qual no només es necessita la formació com a arqueòleg, sinó també com a submarinista. També he parlat sobre la distorsió de la professió i el perfil real dels arqueòlegs que s'ensenya a les novel·les i pel·lícules. Molta gent en pensar en l'arqueologia el primer que els ve al cap és alguna cosa similar a Indiana Jones, Tomb Rider o coses per l'estil, però res no és més lluny de la realitat. En aquest tipus de formats se'ns mostren activitats totalment diferents a les que són les dels arqueòlegs en realitat: els arqueòlegs són professionals que treballen en grup, en condicions de màxima seguretat, de forma rigorosa... Aquests aspectes, que són alguns dels més importants, són aquells dels quals es té més desinformació.

Al treball també s'hi troba una gran explicació molt complexa i extensa sobre si l'arqueologia es classifica en l'àmbit humanístic o científic i el seu origen, ja que, com que es remunta al Romanticisme i es basa en la història, es creu que pertany només a l'àmbit humanístic, però des de l'origen d'aquesta professió s'afirma que és totalment científica pel que respecta al treball.

Finalment, en aquesta part teòrica també he parlat dels arqueòlegs més importants de la història, els considerats pares d'aquesta ciència, i he destacat les troballes més significatives. Fins al final no parlo de l'arqueologia en l'actualitat, ja que un altre mite que l'envolta és que no hi ha feina com a arqueòleg avui dia.

A la segona part, que és la més pràctica, com que amb tota la informació dels arqueòlegs que he buscat anteriorment ara ja sabia de primera mà en què consistia el treball d'un arqueòleg, vaig decidir fer la meua pròpia recreació. Vaig escollir el Temple de Diana, ubicat a Mèrida, per fer la meua recreació. Seguint els paràmetres que fan servir els arqueòlegs, per començar vaig buscar tota la informació possible del Temple de Diana per poder fer la seva fitxa tècnica. I després d'acabar tota la memòria escrita vaig començar la recreació del Temple, que vaig fer a mà i també digitalment.

Conclusions

Durant tot el procés no només he après i he descobert moltes coses sobre l'arqueologia, sinó que m'ha fet créixer com a persona. Al llarg del treball també he desenvolupat i millorat les meves habilitats tecnològiques, científiques, artístiques i humanístiques.

Sobre investigar com treballa un arqueòleg. El seu treball consta de dues parts: la memòria escrita (on han de deixar totes les evidències del que troben a les excavacions, a les seves recerques i redactar-ho) i la recreació (la part del seu treball que es considera essencial, ja que és la més visual i la que s'acaba utilitzant per representar el seu treball). Puc verificar que el treball d'un arqueòleg/a és molt més estricte i

rigorós del que la societat creu majoritàriament, o com a mínim de la idea que jo en tenia. La base del sistema de la seva tasca es basa totalment en el mètode científic, però com ja he investigat la part més visible és la recreació. I aquí és on es crea la confusió, ja que la gent només valora aquesta part més artística i humanística, que en general és menyspreada.

Sobre classificar l'arqueologia en l'àmbit científic o humanístic. La meua resposta a aquesta qüestió és que es classifica en les dues, i no només això, sinó que es classifica en altres àmbits com són, per exemple, el tecnològic i l'artístic. Després de tot el procés, penso que és un error intentar classificar l'arqueologia en un àmbit concret, ja que és una professió que assoleix un munt de qualitats. I a l'aportació de Dame Kathleen Kenyon vull afegir que un bon arqueòleg no és només aquell que treballa com un científic i pensa com un romàntic, sinó que un bon arqueòleg és aquell que troba l'equilibri sobre tots els àmbits. Aquest fet fa que aquesta professió sigui molt completa i molt especial, ja que té la sort de ser una de les poques vocacions que no es tanca a només a una disciplina.

Sobre descobrir si realment em vull dedicar a l'arqueologia. No ha estat pas fàcil d'assolir aquest objectiu. A mesura que ha anat avançant el treball la resposta era evident: aquesta professió no és la que vull fer. Per arribar a aquest punt vaig passar per molts processos, però hi va haver diversos punts que van marcar la diferència. El primer va ser investigant sobre l'arqueologia i el cinema. Encara que sabia perfectament que l'arqueologia no era el que es mostrava a les grans pantalles, haig d'admetre que em vaig decebre bastant. Vaig descobrir que, per desgràcia, l'arqueologia

té molts interessos polítics amagats. Personalment, aquest punt va ser pràcticament decisiu, ja que tots els arqueòlegs i arqueòlogues amb els qui he tingut el plaer de parlar no m'han transmès una bona sensació de la seva experiència i de la seva situació general actual.

I, per finalitzar, el que ha estat més importat del treball, és aprendre que pel fet que faci una carrera o estigui estudiant alguns curs acadèmic centrat en una modalitat específica no vol dir que hagi de renunciar a les altres facultats. Penso que el que fem i ens fa especials com a persones és poder tenir coneixements i aptituds de diversos àmbits. Per tant, encara que hagi decidit no dedicar-me a l'arqueologia, tinc molt clar que seguiré desenvolupant les meves altres capacitats.

Bibliografia i bibliografia web

-Hall, Mark. «Romancing the stones: archaeology in popular cinema». *European Journal of Archaeology*. Ed. Directions. Chicago. 2004. - Mosquera, Jose Manuel. *Arqueologia i Prehistòria*. Ed. Lulu. Barcelona, 2017. - Querol, M. À. «La formació i la professió de l'arqueòleg. La formació arqueològica universitària: un futur pel qual lluitar». *PH Butlletí*, núm. 37, Sevilla, juliol 2001, p. 32-34. - Brainly (29 de setembre 2017). Explicació argumentada sobre quina és la diferència entre l'arqueologia i la història. [Consulta: 03/06/2020] <<https://brainly.lat/tarea/6334116>> - Catalunya Ràdio (31 de maig 2020). Article on es parla d'uns mosaics trobats a unes vinyes d'Itàlia on ja va haver-hi excavacions [Consulta: 26/06/2020] <<https://www.ccma.cat/324/surten-a-la-llum-uns-mosaics-romans-del-segle-iiisota-unes-vinyes-a-italia/noticia-amp/3018443/>> - Dialnet (6 de març de 2011). PDF on trobem un treball d'un becari de la FPU, Universitat del País Basc, on hi ha informació general sobre l'arqueologia i sobre la relació que té amb el cinema. [Consulta: 06/07/2020, 07/07/2020, 10/07/2020, 11/07/2020, 12/07/2020, 15/07/2020, 21/07/2020 i 23/07/2020] <<https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/3697399.pdf>> - Eured (27 d'abril 2017). Informació sobre les diferents subdisciplines de l'arqueologia. [Consulta: 15/06/2020 i 18/06/2020] <<https://www.ecured.cu/Arqueolog%C3%ADa>> - El Observador (23 de març 2018). Informació sobre dones arqueòlogues que van fer descobriments molt importants. [Dates de consulta: 26/07/2020] <<https://www.elobservador.com.uy/nota/mas-alla-de-lara-croft-ocho-mujeresarqueologas-pioneras-201832311230>> - Eprints (17 de desembre 2018). Infografia on trobem informació sobre la relació que hi ha entre l'origen de l'arqueologia i el sorgiment del romanticisme. [Consulta: 25/09/2020] <<https://eprints.ucm.es/34756/1/Poster%20Etruscos.pdf>> - Gusto por la historia (29 de gener 2011). Blog d'una historiadora que ha publicat un article d'un arqueòleg que explica el treball bàsic dels arqueòlegs. [Consulta: 17/09/2020] <<https://gustoporlahistoria.com/tag/objetivo-de-la-arqueologia/>> - Lure (12 de juny 2012). Empresa d'arqueològica que ofereix els seus serveis de gestió del patrimo-

ni arqueològic i històric, trobem informació sobre què és l'arqueologia. [Consulta: 25/05/2020] <<http://www.lurearqueologia.es/que-es-la-arqueologia/que-es-la-arqueologia/>> - Mujeres con Ciencia (29 de novembre 2018). Pàgina web feminista dedicada a les biografies de dones que han format part de la ciència. [Consulta: 09/08/2020] <<https://mujeresconciencia.com/2018/11/29/honor-frost-la-superheroína-quebuceaba-en-busca-de-antiguos-barcos-hundidos/>> - National Geographic (16 de gener 2019). Article que parla de les troballes arqueològiques més rellevants al 2018. [Consulta: 02/10/2020] <https://historia.nationalgeographic.com.es/a/10-hallazgos-arqueologicosextraordinarios-2018_13709/> - National Geographic (28 de febrer 2020). Article que parla sobre la vida de Heinrich Schliemann i el seu gran descobriment, la ciutat de Troia. [Consulta: 21/06/2020] <https://historia.national-geographic.com.es/a/heinrich-schliemann-descubridortroya_15026> - Neuvoo (3 de febrer 2017). Informació sobre què és l'arqueologia i en què consisteix. [Consulta: 26/05/2020] <<https://neuvoo.es/neuvooPedia/es/arqueologo/>> - Patrimonio Inteligente (24 de desembre 2015). Informació sobre si l'arqueologia és realment una ciència o no. [Consulta: 26/05/2020] <<https://patrimoniointeligente.com/la-ciencia-de-la-arqueologia/>> - Patrimonio Inteligente (15 de juny 2017). Informació sobre per què l'arqueologia és important a la societat. [Consulta: 02/06/2020] <<https://patrimoniointeligente.com/tiempo-arqueologia/>> - Scribd (12 de març 2020). Document del treball d'un universitari historiador que ens explica la diferència entre l'arqueologia i la història. [Consulta: 03/06/2020] <<https://es.scribd.com/document/412185578/DIFERENCIA-ENTREARQUEOLOGIA-E-HISTORIA>> - Significados (4 d'agost 2018). Diccionari de significats on trobem informació sobre què és el romanticisme, les seves característiques principals i el seu origen. [Consulta: 21/10/2020 i 23/10/2020] <<https://www.significados.com/romanticismo/>> - Textures (S'actualitza diàriament). Web no oficial on trobem milers de textures compatibles amb diversos programes informàtics de creació 3D, entre ells el Blender. [Consulta: 19/09/2020, 04/11/2020, 11/11/2020, 12/11/2020 i 28/11/2020] <<https://www.textures.com>> - Viquipèdia (11 de setembre 2020). Pàgina web de Viquipèdia on trobem la història del temple de Diana. [Consulta: 17/10/2020] <[https://ca.wikipedia.org/wiki/Temple_de_Diana_\(M%C3%A8rida\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Temple_de_Diana_(M%C3%A8rida))> - Viquipèdia (26 d'octubre 2020). Pàgina de Viquipèdia on trobem informació sobre *La Iliada*. [Consulta: 21/06/2020] <<https://ca.wikipedia.org/wiki/Il%C3%ADada>> - YouTube (10 de gener 2019). Vídeo de YouTube on trobem pel·lícules que parlen o tracten l'arqueologia i els tòpics més importants. [Consulta: 17/08/2020, 03/09/2020, 04/09/2020 i 05/09/2020] <https://www.youtube.com/watch?v=ZLyxs4YZX_U>
